Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 611. Bonifacii Pap. IV. Annus 5. Heraclii Imp. Annus 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

principatus nequaquam collationis noſtræ commentia nuper eligitur, ſed iam dudum exiſtere, antiquorum Patrum Synodali ſententia declaratur, ea dumtaxat Concilij forma, quæ apud ſanctum Montanum Epiſcopum in eadem vrbe legitur habita. Proinde ergo diſpoſitionem noſtram inſtructa collationis definitione celebrantes, elegimus, ne quiſquam vlterius comprouincialium ſacerdotum inani ac peruerſa contentione obnitatur huius ſacroſanctæ Eccleſiæ Toletanæ primatum contemnere, neque pertinaci ſchiſmatum ſtudio ad ſummos ſacerdotalium inſularum ordines, remota huius ſedis poteſtate, à nobis quempiam (ſicut hactenus factum eſt) prouehere. Talem itaque ſpecialiter à nobis ac ſucceſſoribus noſtris deferri dignitatis honorificentiam huic Eccleſiæ pollicemur, qualem in decretis ſanctorum Conciliorum beatiſſimi Patres Metropolitanis Eccleſiis decreuerunt. Huius ergo & nos reuerentia obſeruationem fideli cuſtodia pollicemur: huius honorificentiam conſeruari diligenti proſpectu à ſucceſſoribus noſtris per metas ſequentium ætatum volumus. Sane quicumque ex nobis vel ſucceſſoribus noſtris hæc ſtatuta tranſcenderit, anathema ſit Domino noſtro IESV CHRISTO, *atque culmine ſacerdotali deiectus, perpetua excommunicationis ſententia condemnetur. Facta conſtitutio ſacerdotum in vrbe Toletana ſub die x. Calendarum Nouembrium, anno regni primo piiſſimi atque glorioſiſſimi Gundemari Regis. Era DCXLVIII.* Sequitur deinde ſubſcriptio quindecim Epiſcoporum.

Poſt hæc vero facta eſt conſtitutio à Gundemaro Rege probante, quæ à Dei ſacerdotibus ſtatuta eſſent; quæ eidem Concilio appoſita his verbis habetur:

XIV. CONSTITVTIO GVNDEMARI REGIS DE ECCLE. TOLETANA.

Flauius Gundemarus Rex venerabilib. Patribus noſtris Carthaginenſibus ſacerdotibus.

Licet regni noſtra cura in diſponendis atque gubernandis humani generis rebus promptiſſima eſſe videatur: tunc tamen maieſtas noſtra maxime glorioſiori decoratur fama virtutum, cum ea, quæ ad Diuinitatis & religionis ordinem pertinent, æquitate rectiſſimi tramitis diſponuntur: ſcientes, ob hoc pietatem noſtram non ſolum diuturnum temporalis imperij conſequi titulum, ſed etiam æternorum adipiſci gloriam meritorum. Nonnullam enim in diſciplina Eccleſiaſtica contra canonum auctoritatem per moras præcedentium temporum licentiam ſibi de vſurpatione præteriti Principis fecerunt: ita vt quidam Epiſcoporum Carthaginenſis prouinciæ non reuereantur contra canonicæ auctoritatis ſententiam paſſim ac libere contra Metropolitanæ Eccleſiæ poteſtatem per quaſdam factiones & conſpirationes inexploratæ vitæ omines Epiſcopali officio promouere, atque hanc ipſam præfatæ Eccleſiæ dignitatem, imperij noſtri ſolio ſublimatam contemnere, perturbantes Eccleſiaſtici ordinis veritatem, eiuſque ſedis auctoritate, quam priſca canonum declarat ſententia, abutentes. Quod nos vltra modo vſque in perpetuum fieri nequaquam permittimus, ſed honorem primatus iuxta antiquam Synodalis Concilij auctoritatem per omnes Carthaginenſis prouinciæ Eccleſias Toletanæ Eccleſiæ ſedis Epiſcopum habere oſtendimus, eumque inter coepiſcopos tam honoris præcellere dignitate, quam nominis iuxta quod dat Metropolitanis per ſingulas prouincias antiqua canonum traditio ſanxit, & auctoritas vetus permiſit. Neque eandem Carthaginenſem prouinciam in ancipiti duorum Metropolitanorum regimine contra Patrum decreta permittimus diuidendam, per quod oriatur varietas ſchiſmatum, quibus ſubuertatur fides, & vnitas ſcindatur. Sed hæc ipſa ſedes (ſicut prædictum eſt) antiqua, nominis ſui ac noſtri cultu imperij, ita & totius prouinciæ polleat Eccleſiæ dignitate, & præcellat poteſtate.*

* homines

Illud autem, quod iam pridem in generali Synodo Concilij Toletani à venerabili Euphemio Epiſcopo manus ſubſcriptione notatum eſt, Carpetaniæ prouinciæ Toletanam eſſe ſedem Metropolim: nos eiuſdem ignorantiæ ſententiam corrigimus, ſcientes procul dubio Carpetaniæ regionem non eſſe prouinciam, ſed partem Carthaginenſis prouinciæ, iuxta quod & antiqua rerum geſtarum monumenta declarant. Ob hoc quia vna eademque prouincia eſt, decernimus, vt ſicut Bætica, Luſitania vel Tarraconenſis prouincia, vel reliquæ ad regni noſtri regimina pertinentes, ſecundum antiqua Patrum decreta ſingulos noſcuntur habere Metropolitanos, ita & Carthaginenſis prouincia vnum eundemque, quem priſca Synodalis declarat auctoritas, & veneretur Primatem, & inter omnes comprouinciales ſummum honoret Antiſtitem: neque quicquam contempto eodem vltra fiat, qualia hactenus arrogantium ſacerdotum ſuperba tentauit præſumptio.

Sane per hoc auctoritatis noſtræ edictum amodo & viuendi damus tenorem, & religionis vel innocentiæ legem nec vltra poſtmodum inordinata licentia ab Epiſcopis ſimilia fieri patimur, ſed per noſtram clementiam, præterita negligentia, pietatis intuitu & veniam damus, & indulgentiæ opem concedimus, & dum ſit magna culpa hactenus deliquiſſe, maioris tamen ac inexpiabilis cenſuræ tenebit obnoxios, qui hoc noſtrum decretum ex auctoritate priſcorum Patrum veniens, temerario auſu violare tentauerit, nec vltra veniam delicti faciemus admiſſa, alempti, ſi debitis honorem eiuſdem Eccleſiæ quilibet Carthaginenſium ſacerdotum contempſerit: ſubiturus procul dubio [illegible] tam degradationis vel excommunicationis Eccleſiaſticæ ſententiam, quam etiam noſtræ ſeueritatis cenſuram. Nos enim talia in diuinis Eccleſiis diſponentes, credimus fideliter regnum imperij noſtri ita diuino gubernaculo regi, ſicut & nos cultum ordinis, cælo iuſtitia accenſi, & corrigere ſtudemus, & in perpetuum ſeruare diſponimus. hactenus conſtitutio regia, cui non Epiſcopi dictæ Synodi, ſed ex aliis Hiſpaniæ prouinciis & Galliæ Narbonenſis ſubſcripti habentur numero viginti ſex, qua (vt apparet) Rex nihil ſua poteſtate decernit, ſed quæ à Conciliis olim eſſent decreta, ſeruari mandat, appoſitis pœnis per Epiſcopos latis vel ferendis, ſuæ addita comminatione cenſuræ. Cui quidem conſtitutioni cum Epiſcopi viginti ſex (vt diximus) ſubſcripti legantur, primo loco S. Iſidorus chirographum ſuum ita appoſuit:

Ego Iſidorus Hiſpalenſis Eccleſiæ prouinciæ Bæticæ Metropolitanus Epiſcopus, dum in vrbem Toletanam pro occurſu regio aduenſſem, agnitis his conſtitutionibus, aſſenſum præbui, atque ſubſcripſi. Itidem Innocentius Emeritenſis Metropolitanus Luſitaniæ iiſdem verbis, ac deinceps cæteri. Quod vero nec dicto Concilio, neque conſtitutioni Gundemari ſubſcriptus reperiatur Epiſcopus Carthaginenſis, refugiſſe iſtum videri poteſt his intereſſe decretis, quæ forent in præiudicium prærogatiuæ ſuæ Eccleſiæ ferri, cum ipſe Metropolitanum ſe eſſe eiuſdem Carthaginenſis prouinciæ iactaret, Toletanum vero partis eius, quæ Carpetania dicebatur. Vt autem non vnius Carthaginenſis prouinciæ, ſed totius Hiſpaniæ Toletanus Epiſcopus Primas eſſet, ab Eccleſia Romana Toletanam Eccleſiam eſſe conſecutam certum eſt, neque id ſemel, ſed repetitis ſæpius poſtea priuilegiis perpetuo ſtabilitum.

Quando autem primum acciderit, vt Toletana Eccleſia ab Eccleſia Romana huiuſmodi conſecuta ſit priuilegium, id fateor mihi hactenus inexploratum. Nam quod aliqui tradunt id eſſe conſecutam Eccleſiam Toletanam à temporibus S. Petri Apoſtoli & ab ipſo Petro, haud probari poteſt. Quomodo enim id tunc factum potuit, cum primatum ipſa gereret vnius prouinciæ Carthaginenſis, in controuerſiam deductum fuit hoc tempore Gundemari Regis, vt ex ipſius edicto liquet? Certe quidē id Rex minime prætermiſiſſet aſſerere, qui Toletano Epiſcopo tantummodo tribuit, vt inter coepiſcopos prouinciæ Carthaginenſis ipſe primatus iure præcellat, vt ex recitato conſtat edicto. Hæc & alia ſunt, quæ me de Toletanæ Eccleſiæ primatu huius temporis ſuper omnes Hiſpaniarum Eccleſias dubitare compellunt. Cæterum ſummo honore ſuper omnes alias Hiſpaniarum Eccleſias ſemper habitam eſſe Toletanam, euidens illud eſt argumentum, quod longe frequentiora illic reperiuntur ſacra Concilia celebrata.

IESV CHRISTI ANNVS 611.

BONIFACII PAP. IV. Annus 5. HERACLII IMP. Annus 2.

I. CHRISTI Redemptoris annus ſexcenteſimus vndecimus, Indictionis decimæquartæ, qui ſequitur, ærumnoſus Romano Imperio extitit, cum (vt ex

Theophane produnt Annales) Perſæ ex more irrumpentes in Armeniam & Cappadociam, poſt ingentẽ prædam hominum & vaſtationem potiti ſunt Cæſarea Cappadociæ, populumque captiuum duxerunt. Iam libere quo volebant Perſæ abſque obice graſſabantur, exercitu Romanorum peſſumdato. Quo pariter anno Eudocia Auguſta tertia die Maii, Heraclio Imp. peperit filium Heraclium minorem, qui & Conſtantinus iunior dictus eſt: ſed eodem anno ipſa deceſſit Imperatrix, decimaquinta inchoata Indictione. Quid vero inhumanum acciderit in eiuſdem Auguſtæ funere, à Zonara accipe ita narratum: *Cum eius funus ornatu regio per forum efferretur, puella quædam barbara proſpiciens ſputum imprudens in feretrum deiecit: ob quod ſtatim comprehenſa, & cremata, Imperatrici infeliciter parentata* hæc ipſe.

II. Quod ad res Occidentalis Eccleſiæ pertinet, ſcriptorum inopia remanſerunt prorſus obſcuræ, niſi quod Eccleſia Gallicana vita & obitu ſanctiſſimi Præſulis Bituricenſis Auſtregiſili claruit: de quo erroris arguas eum, qui in annum vigeſimum ſeptimum poſt ſexcẽteſimum eius obitum refert. Etenim cum conſtet ante Theodoricum Francorum Regem eſſe defunctum, quem poſt triennium liquet ex hac vita migraſſe: nequaquam ad tempus illud potuit perueniſſe. Res ab eo geſtas quam fideliſſime conſcriptas fuiſſe, lector accuratus intelliget. Hic adoleſcens inter aulicos apud Guntheramnum Regem militans, bene inſtitutæ vitæ ſplendore emicuit, opeque tandem Ætherii Lugdunenſis Epiſcopi miſſionem è curia obtinuit, vt inter clericos vitam in Eccleſia ageret, initiatuſque fuit ſub diaconatu à beato Aunario Antiſiodorenſi Epiſcopo: ac tandem poſt digna facta, præcedentibus prophetiis, vocatus eſt poſt Apollinarem ad regimen Bituricenſis Eccleſiæ, cui cum bene præfuiſſet annis duodecim, egregie virtutibus atque miraculis coruſcans, vita functus eſt tempore iſto, cum Theodoricus Rex ad corradendas pecunias totus eſſet, & ad id aptos delegiſſet viros improbos, atque inter alios Guarnerium ſæcularium... demque penitus hominem exactorem miſiſſet eam in ciuitatem ipſum ſanctum Auſtregiſilum contigit diem extremum claudere, poſtquam exactori ſacerdotali robore reſtitiſſet. Sed quomodo id acciderit, ab eodem auctore cuncta fideliſſime proſequente ſic accipito:

III. *Cum adhuc*, inquit, *in humanis ageret beatus Auſtregiſilus tempore paſtor bonus curam Eccleſiæ & plebis ſibi commiſſæ quotidie perſpicue gerebat, eamque à luporum faucibus ſeruare ſtudebat. Accidit autem, vt ex palatio Theodorici Regis, ipſo Rege permittente, ad vrbem Bituricenſem accederet Guarnerius homo infamis, auaritia & turpi lucro addictus; ſuperbia tumidus, ut in vrbe pecuniam Regis nomine, quam dare non conſueſſet, exigeret. Permoti ciues inſolito onere, omnes ad beatum Auſtregiſilum confugiunt, orant vt hanc vim ab ipſis propulſare velit. Vir ſanctus ad Deum ſe confert, diurnis atque nocturnis precibus eius aures continenter pulſat, vt populum ſuum hac vexatione liberaret. Iam ad vrbem aduentabat miſer ille Guarnerius, & aduenienti ſanctus Epiſcopus, atque pro commiſſa ſibi plebe ſeſe opponit paratus etiam, ſi res poſtulet*, CHRISTI *exemplo pro ouibus ſuis animam ponere. Dicit Guarnerio: Vnde venis, homo improbe, & quid facere inſtituiſti. Non permittat Deus, vt in hanc intres vrbem, & ciuium cenſum agas. Tum vero Guarnerius acri ira commotus, quod inuito Epiſcopo non poſſet Regis & ſuam explere voluntatem, furibundus ad Regem abit: nunciauit, renitente Auſtregiſilo Epiſcopo, quod ipſe iuſſiſſet, ſe facere non potuiſſe. Interea vero beato fine Auſtregiſilus quieuit in pace*, cum magna adhuc cura ſuper gregem inuigilaret, miraculis editis, quæ auctor enarrat: idemque quid in Guarnerium factum poſt viri ſancti obitum ſit, verbis iſtis refert, cum ait:

Eius diaconus Sulpitius illi ſucceſſit. Redit poſtea Guarnerius exactionem Sulpitio, quod ſub Auſtregiſilo non poterat. Sulpitius vero animo, ad Dominum confugit ab illo conſilium rei bene gerendæ: erat enim vir mitis & lenis, hominiſque violentiæ vt reſiſteret, non videbat. Deinde Guarnerium adit, orat, vt qui ſub illius ſanctiſſimi Epiſcopi ab huiuſmodi onere immunes fuiſſent, illos etiam ſuis temporibus pateretur ſolita gaudere libertate. At Guarnerius, homo ferus, viri Dei preces contempſit. Dixit itaque illi Sulpitius: Siquidem contra ius & fas tua eris potitus voluntate, non diu tamen impune feres. Ille vero in vrbem ingreditur, facit vt erat iuſſus: omnibuſq; pro voto expeditis, corpore, non animo adit S. Auſtregiſili eccleſiam, tanquam preces illic oblaturus.

Vt vidit autem monumentum ſancti viri à fidelibus Chriſtianis auro argentoque mirifice exornatum, dixit arrogantiſſime: Auſtregiſilus aurum ſuum & argentum in pauperes erogare debuit, non iubere, vt ſuum ſepulchrum illo tegeretur. Non hoc ille dicebat, quod ei curæ eſſent pauperes, ſed inſtar Iudæ proditoris auaritia æſtuabat. Poſtea à ſepulchro viri Dei diſcedens, orationis cauſa altaria circuibat. Cumque in ipſa baſilica ambularet: lignum quoddam, ad quod vela ſuſpenſa erant, ab alto ruit ſuper caput eius. Manauit igitur ſanguis à capite per oculos & barbam, & ad terram vſque defluxit. Et miſer ille clamauit voce qua potuit: Auſtregiſilus dum vixit, ſemper in me hoſtili animo fuit, & iam mortuus me prope interfecit. Ita infelix nec culpam agnouit ſuam, nec à beato viro veniam petiit, imo vero ferueus malitia Auguſtodunum ire inſtituit, vt eius loci Epiſcopum perderet. IV. SVO DAMNO GVARNERIVS IN AVSTREGISILVM OBLOQVITVR.

In ipſo autem itinere in pago quodam, cum omnes recubuiſſent, ſurrexit à menſa, & ad exonerandum ventrem ſeceſſit. Interim ſomno correptus obdormit, euigilans dicit aſſiſtentibus: Auſtregiſilus & Sulpitius hac hora vrceum aureum miſerunt mihi. Quis veſtrum habet illum? ita illuſus homo aurum rapiens, aurum ſomniat: ſed plenum ira Dei vas illud fuiſſe, declarauit euentus: nam pergit auctor: *Negantibus illis, ſe quicquam huiuſmodi vidiſſe, ſua verba repetiit, neſciens quid diceret. Mox vero inteſtina eius & viſcera omnia in cloacam deciderunt, eaque nocte vitam perdidit. Ex eo tempore nemo auſus fuit regiorum miniſtrorum ab vrbe Bituricenſi vllam pecuniam extorquere, abſterrente omnes tam diro interitu illius, qui talis exactionis primus auctor fuiſſet.* Subiicit auctor alia admiranda de eodem ſancto aduerſus rerum Eccleſiaſticarum inuaſores. Sed de his hactenus. Propagata eſt ad poſteros memoria ſancti Auſtregiſili tum ob vitam ſanctiſſime ductam & miraculis inſigniter illuſtratam, tum etiam quod in cœlis ipſum viuere mundo defunctum poſt obitum ſigna edita declararunt: colit Dei Eccleſia memoriam eius anniuerſaria celebritate vigeſima die Maii. Qui autem ipſi ſucceſſit Sulpitius, pariter inter ſanctos adnumeratur. V. DIRA VINDICTA IN GVARNERIVM.

VI. Porro qui ob bella, quibus Theodoberthum fratrem è regno pellere laborauit, Theodoricus Rex ſubditos grauiter afflixit, in ſe diuinam vindictam concitauit: adeo vt vbi ſe voti compotem factum, fratre perempto, putauit, ipſe miſerrime luens pœnas, regnum atque vitam perdiderit: ſed hæc poſt triennium acciderunt, cum antea ſanctum Columbanum è regni ſui finibus expuliſſet, vt dicturi ſumus anno ſequenti. Sicque omnis illa, quæ non ſuper iuſtitiam religioſamque Chriſtiano Regi decentem vitam regni moles innixa erat, ſed ſuper prudentiam carnis, quæ mors c eſt, vno ferme momento collapſa periit funditus, nulla relicta poſteris filiis ſuis regni propagine. Sed de Theodorico ex impiæ Brunichildis auiæ conſilio hauriente diuinam vltionem dicturi ſumus anno ſequenti. c Rom. 8.

IESV CHRISTI ANNVS 612.

BONIFACII PAP. IV. Annus 6. HERACLII IMP. Annus 3.

I. QVi nouus voluitur annus ſexcenteſimus duodecimus, Indictionis decimæquintæ, iræ Dei minime expers fuit, cum malorum ingruentium nullus finis eſſet, vel ſaltem momentanea quies. Ceſſantibus enim hoc anno Perſis iam victoriis exſatiatis, prædiſque expletis, inuadentes Romanum Imperium Sarraceni in Syriam incurſiones ſæuiſſimas habuerunt, ferro ignique cuncta miſcentes: cum interea Heraclius Epiphaniam SARRACENORVM IN SYRIAM GRASSATIONES.